

Előfizetési díj:
Pestben vagy Pécsen házaik küldve:
egész évre 5 ft., félre 2 ft 50 kr.
negyed évre 1 ft 25 kr.
Egyes szám 10 kr.
Megjelenik minden szombaton.
Kegyes számok kaphatók Weidinger N.
kőnyvker. (Széledényi-tér.)

PÉCSI FIGYELŐ.

Hirdetések ára:
Egy öt hasznos petit sor egyszeri
megjelenésért 6 kr., 3-szori 5 kr.,
10-szerért 4 kr. áruellenő. — Minden
hirdetés után 30 kr. bétgyedjű áru-
ellenő. A nyitlér 1 petit sora 10 kr.
A hirdetési díj előre áruellenő.

SZERKESZTŐI IRODA:
Ferencciek utcájára 44. sz. I. emelet.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, a hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők.
Előfizetheti helyben: a kiadóhivatalban, Blauhorn Antal úr a városház épületben, Lill János úr a budai külvárosban,
Böhm C. F. úr a szigeti külvárosban lévő kereskedésében, valamint a vidéken minden póstahivatalnál.

KIADÓ HIVATAL:
Böhm C. F. úrnőki irodájában.
Ferencciek templomának áttellenőben.

Győzött a zsidó!
Lapunk mult heti számában röviden megírtuk, hogy magyarországi nagy-szesztermelők, egyuttal marha-hizlalók szövetkeztek egy pozsonyi marhavásár létrehozatalára, hogy ezzel a bécsi vásár új és terhes rendszabályait, taksáit és faggtatásait elkertüljék, megírtuk, hogy a szövetkezettek mind zsidók, ezek pedig a mit komolyan akarnak, a mi t. i. érdekeiknek megfelel, azt keresztül viszik, így győztesek lettek az osztrák közgazdasági miniszter által indított ökrháboruban is.

ezt a magyarnak nevezett kormányt képtelennek hisszük.
Hiába dicsergetik tehát és magasztalják egekig a bérencz-tollak a kormány erélyét, nem ér az egy fagarast, az ökrháboru kedvező eldőlését a zsidószoövetkezet csak magának tulajdoníthatja, hosszú tárgyalásokba e kérdésben a kormány nem ereszkedhetett, mert itt vannak a választások s ezt fegyverül is kelle felhasználni maga mellett, holott csakugyan ninos érdeme benne, a mit tehát tett a kormány, azt tenni kényyszerítve volt.

Mi az igazság? Az, a mit leírtunk és egyre hirdettünk. Ha ez nem igaz, akkor az igazság lelke számtalvan van fölünk; akkor minden csak ábránd és képzelgés — a hazaszeretet, a nemzeti önfentartás magasztos érzülete, az ösők, a honalkotó eldők tisztele, szent emléke mind, mind hiúság, megrovandó gög, ferde fogalom!
Még gondolnunk is iszonyu: egy ősi, ezredéves ültet hazát, Magyarországot tönkretenni, megsemmisíteni egy idegen népfaj kedvéért! Ezt csak az érdekpoltika teheti, a szivtelenség, a honárulás. Mig a mostani ferde eszmék a fölvilágosodás és valódi szabadságról labra nem kaptak, hanem a haladás a törvény korlátai közt törekedtek előre, addig nyugodtan lehetett a honpolgár, háboríthatatlanul művelte földjét a szántóvető, üzhetto mesterségét az iparos, tart-hatja a kereskedő tisztességes üzletét; a tisztviselő, gazdatiszt és bármely néven nevezendő lakója e hazának, még a nap-számos is öntudatosan foghatott munkájához — tisztességen megélt, volt élelme, ruházata, lakása s pedig mindez sajátja, tulajdona, igazbirtoka volt.

Miknek szívverében gyökerezik és innen nyeri táplálékát a honszeretet, kik nem beoltott ágként élnek és tenyésznek a magyar nemzet fáján, hanem ők maguk képezik ez óriási s ősi fát és megtermik annak idején a várt és óhajtott izes gyümölcsöt. Ezeket el kellett mondanom, nehogy félreértessem.
Midőn a függetlenségi pártot, melyhez magam is tartozom, kiváló figyelemmel kísérem, szemembe ötlök nem csak az, hogy annak egyik része érdekpoltikát üz és így nem a haza szent ügyét szolgálja, hanem több tekintetben a kormány malmára hajtja a vizet, hogy ez annál biztosabban, megszakíthatatlanul örökösen nem ugyan a haza, hanem a szomszéd-népség javára.

azért szívök-lelkök nem ez édes anyához vonzódnak, hanem inkább a népfajokat és ezek közt különösen egyet szemelnek ki s ezt gyógyöletik. Hogy miért és minő alapon? azt ők tudják legjobban, de hogy ezt vétkes részrehajással teszik, az szent igaz.
Vajjon nem azért-e, mert ők is e népfaj ivadékaik, habár vele most már nincsenek közösűségben? A függetlenségi pártot oly nevekkel találkozzunk, melyek kirívólag kölcsönözöttek bizonyulnak; lehet, hogy a név nem változtatta meg a lelkületet és a vér nem tagadja meg magát, azt szokta a magyar ember mondani: "botból nem válik borotva." Van valami a dologban; az alkalmazás nem helytelen.

Az alsó-ausztriai helytartónak márczius 30-ki rendeletét, mely lehetlenné tette volna a pozsonyi marhavásárt, az osztrák miniszterium visszavonatta, nem mert belátta, hogy beléútközik a vám és kereskedelmi szerződésbe, nem azért, mint a dekorum kedvéért írja, hogy meggyőződött a Magyarországon gyakorolt szigoru marha-egészségügyi felügyeletről, ezt előbb is tudta, hanem azért vonatta vissza a saját teremtményét, a helytartói rendeletet, mert nem mer zsidó-érdekekbe útközni.

A közép ellenzék manifesztumot adott ki, melynek sok frázisa szabadelvűnek, demokratikusnak igyekszik feltüntetni a közép-ellenzék törekvését, a sorok köztül azonban nagyon is kilátzik a hazafias és szabadelvű frázisok erőltettsége, hogy t. i. csak hatásra vannak számítva. A manifesztum Apponyi Albert gr. műve.

Mi az igazság?
IV.
Kénytelenek vagyunk folytatni igénytelen cikkeinket, hogy a képviselőválasztási ügyet tisztazzuk, azért megszakítottuk a függetlenségről tovább írtunk és elmondjuk jelen alkalommal, hogy esztelenség az öserdőt kivágni, mely bennünket nem csak títót árnyékkal lát el, hanem a vadak és madarak ezerfaját szelgaltatja táplálékunkra szintűgy, mint gyönyörködtetésünkre; az életet levőgt tisztán tartja, telen-nyáron tüzelt szolgálat, szóval ezerféle hasznót hajt, szomold kivágni, kiirtani csakis azért, hogy helyére exotikus, csenevész cserjéket és tarka-barka virágokat ültethessünk, melyeknek még illatjuk sincs!

Ez e rész az, mely a függetlenségi kör bomladozását is okozta — kebeléből mindazokat kizárni erőlködven, kik nem egy gyékényon árultak vele, csakis maguknak akarván a függetlenség dicső nevét vindikálni. Istenem, uram! ők a függetlenség, kik kommandózára még... az ország képviselői házat is... "et nolite facere domum patris mei (patriae) domum negotiorum." Igen, ezen rész az, mely magát a választókerületekre erőszakolja még tettleges viaskodással is, holott tudniok kell, hogy a képviselőválasztás a szabadság egyik legszebb és legsarkalatosabb attributuma, kiválósga, drága gyöngye, elidegeníthetlen birtoka, mely ha áruba bocsátatik az eladót is, a vevőt is örökre beszenyenezi.

Innen van aztán, hogy a belátóbbak előtt a függetlenségpártik egy része hitel-vesztéltől lón, sőt az egész párta homályt és gyűlöltöt vált kormányt megbuktatni nem lehet! Ezek csakugyan nem méltók, hogy függetlenségiük neveztesse és ha valakit, őket kellene a pártkörből határozottan és örökre kizárni! Örökre, mert írva van: — "cave ab amico reconci-liato."

A bécsi marhavásár új rendszabályai ellen felszóltak a bécsi mészárosok, felszóltak a bécsi tanács a fogyasztók érdekében, nem használt, a vásári rendszabályok állanak erősen, mint a Sion hegye, azt hitték a magyarországi marhahizlalók, hogy rábírájk az osztrák közgazdasági minisztert, hogy beegyez a vásári rendszabály némely pontjainak módosításába, még a pozsonyi vásárral való fenyegetés sem használt, most már inkább ezt is elnézi, mert nem lehet másként, de rendszabályait nem változtatja.

Abból világos hasznót, szóval alig mondható elonyt húzunk, ezek legfőbb ideig-óráig kedvtelésünkre szolgálnak és nem egyszer a cserjék, bokrok és virágok közt ártalmas kigyókat táplálunk saját vesztünkre.

De mióta a szájhősök serege az ország-kormányzat élére állott és a hazát és nemzetet emelni, boldogítani örönek erejével akarja, sőt kényserít: azóta jóéjszakát magyar világ! beborult feletted a jölét és boldogság ege, csak sötétben tapogatózol és ha munkálkodol is, véres verítéket díját más rakja zsebre, azok, kik téged, mind, örönek erejével boldogítani akarnak.

Bizony mondom: az volna legkívánatosabb, ha az ország háza tőlök elvétetné és egészen másokra ruháztatná a törvényhozói hatalom — eprálni kellene még a függetlenségi közt is. Vagy talán ezen honböldögötök azt hiszik édes magukról, hogy ők is providenciális férfiak a magyar hazára nézve, mint bizonyos kormányelnökök? s hogy néltük nem állhat fönn Magyarország? — "mündus se expediat."

Egy ilyenek valaszunk országos képviselőktől és — a haza meg van mentve a mi számunkra!

A pozsonyi vásár, mint írják, ennélfogva megindul ápril 21-én, de ez nem a kormány érdeme lesz, mert a hatalmas zsidóérdek nélkül talán nem is sietett volna oly nagyon felszólalásával, — az meg még bizonyosabb hogy a lajhán-tüli kormány nem engedett volna oly hamar, később is csak oly visszatörásokra, minőkre mi

Igen, nagy esztelenség és nem csak kénybeli hebeburgyaság nekirontani a haza ősi intézményeinek, melyek számunkra jölétet, megelégedést biztosítottak, sőt sorunkat még a külföld előtt is irigyletté tették és csaknem feltették, hogy saját zsirunkban fuladunk meg, azon egyszerű okból, hogy egy rideg, vellünk soha egybe nem olvadó elemet kebelünkbe veytünk fel és dedelgessük a kigyót, melynek halálos fulánkja legelőbb is minket fog érni s megmarni.

Késég nem fér multamboz, kétes politikát nem tüztem soha. A tiszta mult biztos záloga a becsültes jövőnek mindazoknál, kik hazájokat igazán szeretik,

Kisérleljük csak meg, választóbarátim! tőlünk függ a választás — ezek közül egyetlenegyre se szavazunk és meg-lajuk és bizonyára meglátandjuk, hogy még észre sem vesszük az országházban távollétüket! De a kívánatos is volna, hogy tisztább; hazaszeretettől pezsgőbb vér lelkisítve a jövőben képviselőinket: irtassék ki közülök az érdek és sakterpolitikának még paránya is, mely rosszabb a métyés és mérégnél. Hej, de másként fognak alakulni ekkor a haza ügyei!

Az igazság érdekében még csak azt jegyzem meg, hogy a függetlenségi pártban még olyanok is szerepelnek, kik élvezik ugyan a haza minden áldását, de

TÁRZA.
Bálint-mester.
(Románéz.)
Fresz alatt csicseregve
Fészket rakja a kis fecske.
Bálint-mester a műhelyből
Gyönyörködve nézi,
A kis madár boldogságát
Ő is mélyen érzi.
A mint gyául, a mint szegél,
Ajkáról vig dal hangzik fel,
S míg a fecske csicseregve
Rakosgatja fészkit.
Bálint-mester dalogalva
Ringó bölcst készít.
Zokogva száll az ősi szél,
A kis fecske nagy utra kél,
Bálint-mester sírva virrazt
Hitvese ágánál...
Aztán kimegy a műhelybe
És koporsót csinál.
Váradó Ferenccz.

a vörös nadrágos vigadó-szolga, s e másik falragasz már egy orozlansörényű német zongora-művész rengeteg műsorát ígérgette, csupa „Preludium, Euga, Concert, Etude és Sonata”, „op. 1-től egész „op. 152-ig. Nehány zenekritikus kíváncsian tolongott az új hirdetés alá, s előre ási-tott a rája váró nagy élvezettől.
— Felmondok a lapomnak, — kiáltott az egyik kopaszodni kezdő, gömbölyű arcú barna ur, — ha ez így tart. Hatéves hegedű-művésznök gyötörnek czinczóságai-ikkal, Csehországból ideszalajtott zongora-dübönczök altatnak el csupa Brahms-sal, Dvorzakkal és Csajkovszkival. Sehöl Chopin vagy Alard, Viouxtemps vagy Gounod!
— Soha ily unalmas hangverseny-idenyt! — szölt a másik — hozzája még össze sem szídhatom kedvem szerint az ilyen kontárokat, mert ma is megkért a szerkesztő, hogy ezzel a kis tacsóval csinnyán bánjak.
— Igaz hogy kisedőv-előadásról nem is lehet szakbírálatot írni, szölt újra az első; s ezzel egytt haladtak le a lépcsőn.
— Pauvre enfant! — sóhajtá a bájos Aloine grófnő, míg Ernő báró karját elfogadta. Mindnyájan megsajnálunk a szerencsétlen kicsikét s tapsoltunk neki szána-lomból.

Ernő urat azonban igen kevéssé érdekelte a hatéves csodagyermek, s az egész hangversenyből csak hangzavar maradt meg boldros fejében, melyet teljesen megzavartak Alvine grófnő lángoló szép szemei. Látott az emelvényen néha egy kis szöske lánykát, álla alá szorított hegedűvel, hallá maga körül a tömeg zibongását, de mindent Alvine grófnő nagy fekete szemei kerete gyanánt látta, s a zibongástól csak egy hangot hallott tisz-

tán s e hang, mintha a tüzés fekete szeméből jött volna, ezt mondva:
— Menj!
Eztüthimzést lakáj tartá kezében a hintőajtó kilincsét; Alvine grófnő belebebbent a hintóba, s Ernő egy titkos kéz-szorítást érezett. E kéz-szorítás jelentősége az volt, hogy „még ma!”
— Ah, mormogá magában Ernő, míg az elrobgott hintó után tekintett, — az öreg gróf 1/3-ig a klubban lesz, ma mosoly rám a boldogság rég epedett órája.
Mámoreában csak most vette észre, hogy paletója a ruhátárban maradt. Víz-szaballagott a már néptelen lépcsőn, hol a szolgák a légszeszcsillárokat kezdetétek eloltogatni. A hangverseny-terem nyitott ajtaján bepillantva, a fülhalmában fel-döntött székeket és a padlatra szórt mű-sorokat látott. Az emelvényen egy vastag fekete ember ültette vonóval a hangver-seny hősnőjét, a kis szöske csodagyermek-két, ki szöpgöve és zokogva túrta a méltatlanságot.

Egy új papirt keresett elő, s arra felírta a nagyobb városok neveit, — asztalfiókjából leveleket keresett elő, s azok alapján számolagott. Kolozsvár, Nagyvárad, Arad, Czegléd, Kecskemét, Ladány, Szolnok, Sziget, Szatmár, Kőszeg, Pécs, Kassa stb. mind szerepeltek egy-egy tétellel, egyiktől 100, másiktól 50 forintot remélt — leg alább b is.
Schwarz Lipót, mert így hívták „Negri Elza” papáját, jó számító üzlet-ember volt. Dolgozni egész életét át nem szeretett, — hisz nem is születtek arra. Sokkal kényelmesebb volt így: eltartatta magát gyermekei által. Volt egy fia már, kit szintén gyermekko-rában kikészítették „csodagyermek“-ké, ez hét éves korától kezdve tartotta atyját „hangverseny-eivel.” A gyermek azonban tizenöt éves korában úgy világgá ment, hogy azóta se hallott róla. Ekkor is oly életre való volt már, hogy a hang-versenyek bevételeit mindig előre elzöngö-sítá, s apjának semmi se jutott belőle. Szerencsére meg volt a kis „Elza”, mivel még jobb üzletekre volt kilitás. Hisz ime a legenyhébb számításal is, uti és egyéb költségeket levonva még mindig marad 2000 frt, miből egy évig tisztességesen megélhet. A gyermeknek ugy se kell sok, egy madárka kevessebbet eszik jóval, mint az — ki e részben is csodagyermek volt. Valóban Elza egyből sem élt, mint csupa hegedűlész, de ezzel aztán alapo-san jól is lakott. Négy éves korában egy kis hegedűvel örvendeztette meg pap-ja, s ezuttal ez lett mindennapi kenyer-e. A gyermek első nap örült a furcsa játékszernek, másnap már meguntta, harmadnap már irtózott tőle.

A csodagyermek.
A hangverseny véget ért. Előkelő közönség tolongott lefelé a ragyogóan megvilágított széles lépcsőn. Bérhűs ál-mos inasok nagy buzgalommal adták föl urnőikre a hattuprémes fehér felöltőt, vették át a nagy látésövet a keztyűs kis kezekből, s aztán hatalmas könyökeikkel utat törtek a frakkos tömegben, hogy az urnő hamarabb juthasson le a várakozó hintájához. Az előcsarnokban félig lehasított falragaszra, mely „Negri Elza, a hatéves hegedű-művésznő” mai hangversenyét hirdette, másikat ragasztott

Ernőben minden léhasága daczára is felforrott a vér e durvaság láttára. Egy pillanat alatt az emelvényen termett:
— Bocsássá ön el azt a szegény gyermeket! — kiáltott a durva emberre.
A vastag ember azonnal engedelmese-kedett s hunyászkodó alzáttal szölt:
— Ezer bocsánat, méltóságos ur, egy-kis véleménykülönbség volt köztünk.
— De hogy meri ön bántalmazni e kicsikét, mi jögon?
— Még egyszer alázatos bocsánatot kérek, — válaszolt a fekete, — tudniillik én az apja vagyok ennek az engedetlen gyereknek.

Ernő belátta, hogy beavatkozása jog-talan volt s így egyszerűen távozott.
A vastag ember a vonót a hegedű-tokba dugta, a gyermekre rávetette felöl-

tőjét, s míg magat a hegedűtököt fölvette, s néhány hangjegyet összemarkolt a zongoráról, alattomos tekintettel nézegetett körül. Mikor azt látta, hogy Ernő már eltávozott, s így senki sincs, ki felelősségre vonhassa, megtaszitá a kicsikét és ráki-áltott.
— Eredj előre, haszontalan!
A gyermek megindult, titokban töröl-getve könnyeit. Így érdezték a kapu alá, hol egylovas bérkocsi várt rájuk. Amint ezen hazafelé robgattak megszólalt ismét az atya:
— Köszönd, hogy Felföldi báró oda jött, mert különben agyonvertelek volna. Egy olyan gixer csinálni előadás közben; épen a legkényesebb kritikuskok mellett állottam, leskelődve, hogy mit mondanak a játékkodra, a midőn jött az a borzasztó gixer. Dr. Schitz elvonta a száját, dr. Karvalyi pedig egy grimaszt vágott. Na, leszel holnap kritika! Ez az egy gixer ve-szélyezteté az egész hangverseny-krutat, akkor aztán miből élek meg az egész idő alatt, miből tartalak el, te mihaszna!

A csodagyermek, kinek még fogalma sem volt arról mi az a „kritika”, reszke-tett a holnapról. Ha holnap „kritika” jö, dühös apja bizonyosan összetöri a csont-jait is, gondolá magában s vaczogott szinte, mikor kis ágyába bujt be, aludni alig bírt az egész éjjel félelmében. A fekete ember pedig, a mint haza érkeztek s a gyermeket az ágyba dugta, előszedte zsebéből duzzadt tárczáját, mely ma tele volt csupa bankóval. Apró szemei vil-logtak a pénz-sóvár vágtyól, midőn alig győztek betelni a mai hangverseny-jövedelmével. Ide tehát az első gyümöl-csök, — mégis érdemes volt a vesződsé-gért. Hát még majd a vidéki körut, ha minden városban csak negyedrészannyit kap, — valódi gazdagság lesz.

tisztelettel pályázunk, hogy az előzetesek vagy szerződés, vagy Szódi S. nyomdász karcazi lakos kiadóhoz küldendők f. év május 15-ig.

Uj zenemű. Menner és Schlegel zenemű-kereskedésben Szegeden megjelent: „Komám-aszony” Makróczy János eredeti új népszimfóniák összes dalai, Somló Vadnai Vilma úrnő arcképpel. 1. Mikor az oltárnál... 2. Hej nem oly sok... 3. Barna legény... 4. Be szomorú a tilinkóm... 5. Kereszt anyám... 6. Édes anyám... (Palóc dal) 7. Azért som fogoz... 8. A cserhátú csárdá... 9. Barna kis lány... 10. Huzdalt cigány meg a hurod... 11. Neki adom magamat... 12. Miért ragyog... 13. Dinom — dantom... Zongorára és énekre alkalmazta Moor Manó. Ára 1 ft 50 kr.

„A magyar nemzet kulturhivatása” cím alatt egy kisebb terjedelmű munkát bocsát ki J. Kossuth Péter, előszavában kijelentve, hogy „műve vázlat, tanrendje életének, katekizmus hitvallásának nem szigorúan tudományos mű: sokat állít, keveset bizonyít.” A munka nagyobbik felét bölcselkedés foglalja el a csak a végén áll elő a szerző azzal, a mit „a magyar nemzet kulturhivatásának” tart, vagyis ennek eszközeivel. Kiváncsi pedig a következőket: Az „ország szíve” nem oda helyezendő, a hol állami központja van, hanem oda, a hol a fajjelleg legteljesebben fenmaradt eredetiességében. Ilyen nemzeti város lenne a külvilággal közlekedő főváros mellett pl. Szeged. A dekapituláció mellett kíván továbbá decentralizációt, nevezetesen az oktatásügyben, a nemzeti nevelésben, melyet „a szervezett és központosított társadalmi autonómia venne kezébe a régi megyék önállósításával, úgy hogy a megye kivénne az állam kezéből a nevelés és főleg az iskolai közoktatásügy elátására. Az aztán „a gyermekornak a felnevelés társadalmától függetlenítését, emancipációját” teremtene meg, önkormányzati szervezet adatán a gyermekornak, mint minden önállósított testületnek. Az iskola társadalmi alkossón és szervezően magának saját törvényhozást, saját kormányt és igazgatóságát, gondoskodjék védelméről stb. Természetes, hogy kell lenni népmancipációknak is, vagyis „a nótársadalomnak ki kell küzdenie magának a külön nótársadalomtól, a külön négyzetemnek minden kulturális intézményét, melyekben természetesen hivatás munkájának teljesítésére autonómikusan szervezkedhessék, de természetesen csak a nő- és gyermeknevelés, a házasságkötés és családélet érdekében ellátására szorítottok hatáskörrel, vagyis kiválóan a társadalmi autonómia szolgáltatára nem pedig politikai hatóságok gyanánt az állam- és polgári követelések és tartozások egyensúlyá tartására.” — A Grimm Gusztávnál megjelent munka ára 80 kr.

„Az „Ezerégy éjszaka” II-k füzeté is megjelent Nádor Kálmán kiadásában. Az első füzet megjelenését méltán jeleztük öröndetes esemény gyanánt, öröndezve fogadta azt a sajtó s az olvasók közönség is, mely jóízűt méltelyező olvasmányok által el nem vesztette. Jelen füzet az előzőhöz hasonlóan igen díszes kiállítás s a 8-ik éjszaktól a 14-ikig terjed, magában foglalva számos szép regét, közöttük a „Halász és a szellem”, melybe fűzve van aztán „A görög király a Dubán orvos” sat. — Ára 25 kr. Előzetes útján is megszereshető a mű; 1) füzetként 2 ft 50 krajár; az egész mintegy 36 füzetből fog állani. — A III-ik füzetet is megkaptak lapunk zártá előtt, mely a következő tartalommal jelent meg: A férj és a papagáj; Adamana Brahma és az ifjú ikai; Mahmud szultán és vezire; A karizmi herceg és a georgiai hercegnő története.

Közgazdaság.

A tőzeg mint trágya.

Az országos iparegyesület kertészeti osztályának egyik legközelebbi ülésén Dengler Antal osztálytag igen érdekes előadást tartott a tőzegporiadek felhasználásáról a kertészetben. Előadó kiemelte, hogy ő a termékeny földmirték már egész sorát megpróbálta, de egyikkel sem mutatott tel oly nagy sikert, mint tőzegporiadekkel, melyet Herrung E. F. czégtől Losseből (Anhalt-Deussau) hozott. E porladek keverve homokkal igen termékeny, a növények abban gyorsan és erősen agyókerenek, mit oly mérvben más talajban nem lehetett elérni. Előadó felmutatott néhány kitűnő ekkép természetett növénypéldányt, melyek a jelenlevő szakértők tetszését kiválóan megnyerték. — A tőzegporiadekből Dengler Antal szakértési számára nagyobb mennyiséget fog hozatni és a nyert tapasztalatokat annak idején közölni fogja. Ennek kapcsában Gillemot Vilmos osztálytag felhozta, hogy ő egy földirtokostól Nyiregyháza szomszéd-ságából kapott tőzegföldmirt, a melyet felhasználva, kitűnő talajnak bizonyult. Gillemot is fog a talajból nagyobb mennyiséget hozatni, a szakosztály tagjai között kiosztani és társai véleményét arra nézve kikérni, mely jelentések a szakosztálynak betérjeszendők lesznek. — A szakosztály nagy elismeréssel fogadta ugy Dengler valamint Gillemot ajánlatát és elhatározta, hogy a hazai földirtokosok a lapokban felszólítandók, miszerint ha irtokukon oly termékeny talaj van, mely a kertészetre nézve kiváló hasznos lenne és a messze külföldről nagy áron behozott talajmirtéket pótolná, abból mirtákat az országos ipar-egyesületnek (Budapestre IV. ker. újláptétele 14.), bérmentesen bektűdjének. — Elvégre Gillemot Vilmos faradhatlan osztálytag a szabadban természetett rózsák betegségeiről előadást tartott. Előadó felhozta, hogy valamint a szőlő filloxera mint vészthozó vendég fel-lepott és maiglan sem sikerült azt kipuztatni, úgy Németsországban a rózsáknak is termett halálos ellensége — mint dr. Frank B. tanár a Schneider-féle rózsakönyv szerint mondja — az ugynevezett rózsalevél-gombában. Ennek kipuztatására sem sikerült mindaddig szert feltalálni és az pedig annál kevésbé lehetséges lesz, mert a gomba a levél belsejében mutatkozik. — E betegség terjedése oly gyors, hogy a legtróvidebb idő alatt a legerjedelmesebb és legerőségebb rózsáitványenyek pusztulának indulnak. Magyarországon sok rózsát hozván be Német-országból, eme új ellensége alighanem nálunk is fog terenni. — Dr. Frank B. tanár mondja, hogy az akkép fertőztetett rózsáitványenyekből sem törzöt, sem ágat nem szabad behozniuk. Frank e betegséget már is járványosnak mondja és állítja, hogy az Németsországba

csempészett, de nem mondja, honnét? Ismerve a németek indulatosságát a francziák ellen, alighanem valaki találkozik, ki szíves leend a világot azon állítással meglepni, hogy bizony eme baj is a francziáktól származik. A mi valóban rágalom, mert a franczia rózsakertész csakis tisztá és egészséges darabokat bocsát áruba. Most csak szerencsétlre válik a francziáknak, hogy németektől sehog sem vásárolnak rózsákat. Különben könnyen felismerhető, hogy eme új növénybetegségnek hol van a hazája? Az csak Németsország, hol a tömeges sűrű rózsáitványenyek, az ugynevezett rózsagyárakban mutatkozt a szóban levő új betegség legelőször. A szakosztály nagy tetszéssel fogadta ezen terjedelmes érdekes előadást.

Azon helyzetben vagyunk, hogy mindkét kérdésben némi adatokkal hozzájárulhatunk azok tisztázásához.

Az első illetőleg figyelemzetünknek kell az illető egyület és az érdeklődőket ama kimeríthetetlen tőzeg-rétegekre, melyek Somogy-, Baranya- és Tolna megyék átki-gyöző Kaposberkében, mint szunnyadó kincs vannak lerakódva. — Ezen Kaposberken átvonul a duna-drávi és egy részben a budapest-pécsi vasut uty, hogy a rakodás közvetlen a bányából, vagy igen közel ahhoz eshetik meg. — Eme tőzeg porladek kitűnő minőségű, minél jobbat alig kívánhatni, de eddig nagy gazdasági czelokra nem használták, csupán virágkedvelők hoztatják talajuk javítására. A tulajdonos uradalnak (Eszterházy, közalapítványi stb.) vagy ezek bérli többnyire albebe adják részletenkint s a szárazabb részek tengeri s mák termeléssel hasznosítatnak, mi kedvező évbén dúsán fizet. — A szomszédos gazdák értelmisége a földmirtelésben még oly csekély, hogy például e dús televenyű berek közvetlen szomszéd-ságában a magocsi határban emelkedő szemmel alig belátható terjedelmű szántóföld és legelőül használt sovány homok területnek azzal való javítására még nem is gondolnak az illető érdeklettek, ezeknek csak példát kell adni, hogy felismerjék a közvetlen szomszéd-ságukban levert kincset.

Az illető uradalnak intézőinek volna feladatuk ezen kincsbányákat hozzájárul-tó tenni, dúsabban jövedelmiznének, mint jelenben, az említett két vasut-igazgatóságának pedig olcsó tarifa és a felrakodás könnyítéssel lehetővé tenni az elszállítás.

A másik tárgyra nézve sajnos nem nagyon vigasztalót irhatunk, mert a jelzett rózsabetegegy — rózsalevél-gomba — már két éve, hogy itt van és sanyargatja némely fajunkat, eddig azonban nem tapasztaltuk, hogy e miatt egy tő is kivesszét volna.

— Az ökörháboru. Br. Possinger alsó-ausztriai helytartó f. hó 11-én délben az osztrák miniszterium részéről azon hivatalos értesítést nyerte, hogy miután a magyar kormány a magyarországi állat-egészségügy állapotáról teljesen megnyugtató és kielégítő felvilágosításokat adott, a március 30-iki rendelet, mint teljesen tárgytalan, haladéktalanul visszavonandó. Erről egyszersmind a magyar kormány is hivatalos uton értesített. Br. Possinger ezen utasítás értelmében azonnali rendeletet adott ki a márcz. 30-i rendelet hatályon kívül helyezése iránt. A vasári rendtartásra nézve azonban nem éretek el egyezés. Miután gr. Falkenhayn miniszter kijelentette, hogy a magyar hivatalok követelése a vasári rendtartás teljes megváltoztatását involválják, melynek fenntartását a miniszter okvetlenül szükségesnek tartja, úgy, hogy e szerint e követeléseknek semmi irányban sem lehet eleget tenni, a magyar kormány képviselői minden további tanácskozást megszakítottak és délután a futáronnal visszautaztak Budapestre. — A pozsonyi szarvasmarhavásár létesítésére alakult bizottság f. hó 11-én elhatározta, hogy az első szarvasmarhavásár Pozsonyban april 21-én fog megtartatni.

Szerkesztői posta.

— Kasza Gy. urnak. Helyben. Beküldött költeményét összehasonlítottuk az említett lapban megjelenéssel s csakugyan meggyőződünk arról, hogy ama bizonyos lap ugy megnyeste, mint a botcsinálta kertész szokta csemetéit, minek következtében csak kárt tesz ügyetlenségével. Kívánságát azonban nem teljesíthetjük, minthogy oly költemény, mely már valamely lapban megjelent, habár csonkítva is, a közönségre nézve nem bír oly értékkel, mint egy új költemény. Küldjön be hozzáunk eddig még sehol meg nem jelent költeményeiből — szívesen vesszük!

— Klein Dező urnak N.-Boly. Közleményét a lap hasábjába akkor sem vennék fel, ha előfizetőnk lenne, a nyiltérbe is válogatottabb kifejezések illenek.

Nyilt-ter. *)

Egy érdekes levél.

Rissberger Frigyes ur (Mombach, Mainz m.) valamelyik hírlapban, a kitűnő sikere után utoljag nagyon elterjedt fr. Liebau-féle regeneráló gyógy-módról olvasván, f. é. ápril 5-ikén következő levelet küldte a közhasznú füzet kiadóhoz: „Én már több év óta gyomorban szenvedek, székelésem rendetlen, étvágyam gyakran el-vesz, majd ismét mohóvá leszek, fejemet, mellemet nyomasztó vértörődások bántják, majd meg hideg

*) Ezen rovat alatt megjelentek nem váial felelősséget a szerk.

borzongás futja át tagjaimat, gyomrom táján néhez nyomást érezek, szóval az ön művében az aranyeres bántalmakról irt fejezet egészen eltalálta az én bajomat, stb.” Junius 24-én már a gyógymód hasznát érzi R. úr s július 15-én a következőket jelentti dr. Liebau-nak: „Örömmel van szerencsém önnel tudatni, hogy a regeneráló módszer teljesen helyreállította egészségemet. Aranyeres, mely ezelőtt minden kigondolható szer használata mellett annyira győtrött volt, most teljesen eltűnt. Gyógymódrát nem ajánlhatom eléggé minden e bajban szenvedő embertársamnak s szívesen veszem, ha ez elismerő soraimat minél szélesebb körben elterjesztik.” Dr. Liebau említett füzeté Lampel-féle könyv-kereskedésben, Budapest, váci-utca 12. sz. a. 30 kr-ért kapható.

A MOHAI ÁGNES FORRÁS
hasznák egyik legszavásdúsabb
SAVANYUVIZE
kitűnő szolgálatot tesz főleg az emésztési zavaroknál s a gyomorok az idegrendszer bántalmain alapuló bajjaiban. Általában a víz mind azon körökönél kiváló figyelmet érdemel, melyekben a szervi élet támogatása és az idegrendszer működésének felfokozása kívánatos.
Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend. 1883. évbén 1 millió palaeczk szállítottat el.
Fris töltésben mindenkor kapható.
Edeskaty L.
m. ktr. udv.
Ásványvíz-szállítóház Budapest.
Ugyasint minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.
Raktár Pécs: Eizer János, Sp. Szer Sándor fia, Nick Károly és Spitzer Ádám uraknál.

Lakhely-változás.

Van szerencsém a n. é. közönség be-cses tudomására hozni, hogy

Építészeti irodám
és lakásomat
indoház-ut Rath-féle házba tettem át.
Pécs, 1884. április 1-én.
Schulez Ignác,
127. (3-2) építész.

NAGY FERENCZ
lapkiadódos.
Haksch Emil, Kie József
felelős szerkesztő. szerke-zőtársa.

Hirdetések:

Gindl sörödében
holnap vasárnapról kezdve naponta
frís csapolásu
márcziusi sör
1 pohár 7 kr.

Stragon-Mustár
patent csomagolásban.
Schmidt Viktor és fiaitól.
186. Bécsi különlegesség, (26-22) legjobb belföldi minőség, 1/2, 1/3, 1/4 kilós üvegekben a valódi védjegygyel ellátva kapható minden fűszer- és csemego-kereskedésben.

Férfi és női szalmakalpok
tisztítására
és a legújabb bécsi divatlap szerinti
alakításra
jutányos árért ajánlja magát
mely tisztelettel
Schwartz F.
Pécs, Nepomuk-utca 18. sz.
a Szirány-féle házban.

Fris töltésű ásványvizek:

Appolináris forrás.	Luhí Margit-forrás.
Bátfai.	Marienbadi.
Billini.	Mohai Ágnes-forrás.
Borszáki.	Budai keserű.
Karlbadi.	Parádi.
Cziser.	Preblai.
Cigolnai.	Pülnai.
Egger-Franzesbadi.	Pirmonti.
Emei.	Radeini.
Giesühli.	Rohitai.
Gleichenbergi.	Saidchitzi.
Hallts-Jodviz.	Seldi.
Ivárdai keserű.	Szoenicza.
Kissingi.	Szt. Lorenzai.
Korintzicai.	Sz. János-petánczi.
Lipkai.	Sz. János-keserű.
Lipoczi Saluator.	Ivontzi.

Kaphatók Eizer János kereskedésben Pécs, Széchenyi-tér, Örtzen-féle ház. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek. (6-1)

Ad. 844 szám.
Haszonbéri hirdetés.

A nagyméltóságú vallás és közoktatási m. kir. miniszterium 1884. évi 2127. szám alatt kelt rendelete folytán Baranyamegyében fekvő s a pécsváradí urodalomhoz tartozó 156¹³⁴⁷/1000 holdat tevő **kisnyáradí birtok** 1885. évi ápril 1-től kezdve 1897. évi október 1-ig tartó időre szó és írásbeli ajánlatokkal egybekötött nyilvános árverés útján haszonbérbe adatik. Ezen 2-ik nyilvános árverés folyó évi május hó 1-én délelőt 10 órakor fog Pécsváradon a kerületi főtiszt hivataltalban megtartatni.

Bérleti szándékozók felhivatnak, hogy 158 frt bántépénzel ellátva a kijelölt helyen és időben személyesen megjelenni, vagy a feltételek értelmében készített zárt ajánlataikat a kikötött bántépénz hozzájárásával f. évi május 1-én délelőt 10 óráig Pécsváradon a kerületi főtiszt hivataltalban beadni sziveskedjenek.

A bérleti feltételek mai naptól kezdve az említett hivataltalban a hivatalos órákban bármely napon betekinthezők. Utó-vagy a feltételektől eltérő ajánlatok figyelembe nem vétetnek. Pécsvárad, 1884. ápril 1-én.

Sey Ferencz,
számtartó.

A pécsi köszénbánya- és gépgyár-részvénytársulat

LXXIX. rendes közgyűlése

1884. évi ápril hó 27-én d. e. 10 órakor

Pécs, saját helyiségeiben tartandja,

melyre a t. cz. részvényesek, hivatkozással az alapszabályok 24. §-ára, ezenel meghivatnak.

- Tárgysorozat:**
1. Részvény-átíratás.
 2. Igazgatóbí jelentés.
 3. Felügyelőbizottság jelentése.
 4. Osztalék megállapítása.
 5. Alapszabályok módosítása.
 6. Indítványok.

Kelt a pécsi köszénbánya és gépgyár részvénytársulat igazgatósága részéről 1884. évi ápril 7-én tartott üléséből.

KOSZITS SZILÁRD
társulati titkár.

EREDETI SINGER G. NEIDLINGER KARROGÉPEK
Valódi csak
NEIDLINGER G.-nél
Pécs, Ferenczik-utca 6. sz.
Eladás 1 frt heti részletek mellett, alapos oktatás ingyen, 5 évi jótállás. Mindennemű ócska varrógépek fizetés gyanánt átvállaltatnak. Minden más varrógépek, melyek itt másoktól Singer név alatt árusítatnak, után-zottak.
117. (3-3)

Ad. 2619 szám.
1883

Árverési hirdetés.

A pécsváradí és vasszói közalapítványi uradalmakhoz tartozó alább meg-nevezett bértárgyak folyó évi május hó 4-én reggeli 10 órakor Pécsváradon a számtartósági hivatalban zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános árverésen fognak újabban haszonbérbe adatni, nevezetesen:

Folyó szám.	B é r t á r g y	Évi haszonbér, mint ki-kialtási ösz-szeg	B é r i d ő
		frt	kr.
1	Berkesdi italméresi jog	21	— 1885 ¹ / ₂ -től 1887 ¹ / ₂ -ig
2	Szedkerényi italméresi jog koresmával	510	— 1885 ¹ / ₂ n 1887 ¹ / ₂ n
3	Boszoki italméresi jog koresmával	435	— 1885 ¹ / ₂ n 1887 ¹ / ₂ n
4	Sztri italméresi jog	21	— 1884 ¹ / ₂ n 1887 ¹ / ₂ n
5	Kéméndi bucsuvasárjog	100	— 1884 ¹ / ₂ n 1887 ¹ / ₂ n
6	Vasszói hetivásárjog	882	— 1885 ¹ / ₂ n 1887 ¹ / ₂ n
7	Vasszói országos vásárjog	505	— 1885 ¹ / ₂ n 1887 ¹ / ₂ n
8	Vasszói volt erdszalk kertel	250	— 1884 ¹ / ₂ n 1887 ¹ / ₂ n

Bérleti szándékozók sziveskedjenek a fenn kített évi haszonbérnek megfelelő 10% bántépénzel ellátva folyó évi május hó 4-én reggeli 10 órakor a pécsváradí számtartósági hivatalban, hol a bérleti feltételek a mai naptól kezdve betekinthezők, — megjelenni.

A feltételek értelmében szerkesztett írásbeli ajánlatok minden egyes bértárgyra nézve külön-külön a 10% bántépénz melléklésével a fenn megnevezett hivataltalban az árverés megkezdéseig szintén beadhatók. Utó-vagy a feltételektől eltérő ajánlatok figyelembe nem vétetnek. Pécsvárad, 1884. ápril 10-én.

Sey Ferencz
számtartó.